

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Eda Tagamets
Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 13.10.2025 nr 1.1-10.4/25/4431

Meie 12.11.2025 nr 2.2.-1/25/40-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) menetluses on Haridus- ja Teadusministeeriumi taotlus uuringus „Lõuna-Eesti riigigümnaasiumide vastuvõtuanalüüs“ isikuandete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud Teie taotlusega, palun täiendavalt selgitada järgmist:

1. Taotluse punktis 3 olete õigusliku alusena toonud välja Vabariigi Valitsuse seaduse § 58 lg 1 ning Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimääruse § 5 lg 3 p 3. Palun õigusliku aluse viiteid täiendada isikuandmete kaitse seaduse § 6 lg-ga 5.
2. Palun selgitage, kuidas taotluse punktis 9.2 (või alternatiivselt punktis 10.1) loetletud andmete koosseis võimaldab Teil saavutada uuringu eesmärgi.

Taotluse punktis 4 olete uuringus isikuandmete töötlemise eesmärgina välja toonud vajaduse saada ülevaade kolme Lõuna-Eestis asuvasse riigigümnaasiumisse (Põlva Gümnaasium, Valga Gümnaasium ja Võru Gümnaasium) 2025. aastal 10. klassi kandideerinute ja vastuvõetute haridusvalikutest ja lõplikust õppima asumisest. /.../ Vaja on andmepõhist teavet, mis teguritega on seotud edasiõppimisvalikud, et vajadusel toetada Lõuna-Eesti koole atraktiivsemate valikute pakkumisel. Analüüsi tulemuste põhjal soovite kujundada meetmeid Lõuna-Eesti riigigümnaasiumide vastuvõtuprotsessi, õpikeskkonna ja õppekavade arendamiseks. Punktis 6 olete täiendavalt selgitanud, et Teie soov on Tartu-suunalist õpirännet vähendada, parandada Lõuna-Eesti riigigümnaasiumide atraktiivsust ning tagada seeläbi ka kvaliteetsete õpivõimaluste pakkumine kõigis regioonides.

Palun selgitage, kuidas andmepõhine analüüs võimaldab saada adekvaatse ülevaate noorte haridusvalikutest ja nende valikute põhjustest viisil, mis võimaldab efektiivselt võtta meetmeid Lõuna-Eesti riigigümnaasiumide atraktiivsemaks muutmiseks, sh kuidas need andmed aitavad hinnata, miks Lõuna-Eesti riigigümnaasiumid ei ole noorte seas atraktiivsed. Samuti selgitage, miks Te ei ole pidanud vajalikuks valimisse kuuluvate noortega läbi viia intervjuusid haridusvalikute kujunemise põhjuste välja selgitamiseks.

3. Palun täpsustage andmeid, mida uuringus kasutada plaanite:
  - Taotluse punktis 9.2 olete välja toonud, et pärite SAISist teiste kandideerimiste andmed. Palun selgitage, mida peate silmas teiste kandideerimiste all, sh kas vaadeldavate koolide ring on kuidagi piiratud (nt Tartu koolidega)?
  - Mis põhjusel ei pärita kolmelt Lõuna-Eesti riigigümnaasiumilt sarnaseid andmeid kandideerimise täpsemate üksikasjade kohta nagu teiste kandideerimiste puhul?

- Taotlusest ei nähtu praegu, et koguksite andmeid selle kohta, millisele õppesuunale noor kandideerinud on. Kas see informatsioon sisaldub mõnes teises loetletud andmeväljas? Kui ei, siis mis põhjusel olete otsustanud uuringust välja jätta andmed selle kohta, millised õppesuunad noortele huvi pakuvad, arvestades uuringu eesmärki?
4. Taotluse punktis 5 olete selgitanud, et puudub keskne infosüsteem, kuhu koonduksid kõigi üldkeskhariduse ja kutsekeskhariduse õppesse kandideerijate andmed. Samas soovite saada ülevaadet Lõuna-Eesti riigigümnaasiumitesse kandideerinute alternatiivsetest valikutest ning plaanite SAISist pärida andmeid *teiste kandideerimiste* kohta. Palun selgitage, kuidas Te plaanite saada ammendavat ülevaadet noorte alternatiivsete valikute ja muude kandideerimiste kohta, sh kuidas saate ülevaate, millistesse koolidesse vaatlusalused noored kandideerinud on ning millised on olnud nende kandideerimise täpsemad asjaolud. Kas siin ei või tekkida vajadust küsida kandideerimise andmeid ka teistelt koolidelt või on kõik need andmed kättesaadavad SAISist? Kui kandideerimiste andmed siiski on ammendavalt kättesaadavad SAISist, siis mis teavet ja mis eesmärgil on vaja saada kolmelt vaatlusaluselt Lõuna-Eesti riigigümnaasiumilt?
  5. Taotluse punktis 10 olete selgitanud, et isikuandmeid kasutatakse uuringus pseudonüümitud kujul. Pseudonüümimiseks kasutate EHISE unikaalset õppija identifikaatorit. Samuti toote taotluse punktis 10.2 välja, et koodivõti *eksisteerib tehnoloogilise lahendusena püsivalt EHISE ja SAISi infoarhitektuuris*.

Selgitan, et isikuandmeid saab pidada pseudonüümituks üksnes juhul, kui isikul, kes andmetele juurdepääsu saab, ei ole võimalik mõistlike pingutustega andmeid kokku viia konkreetse isikuga. Seejuures tuleb tuvastatavuse kindlaks tegemisel arvesse võtta kõiki vahendeid, mida andmetöötaja võib isiku kindlakstegemiseks kasutada.¹ Eelnevast tulenevalt, kas saan õigesti aru, et HTM vastutaval analüütikul puudub täielikult ligipääs EHIS ID koodivõtmele, mis on EHISE ja SAISi infoarhitektuuris?

Samuti selgitan, et AKI üldjuhul eeldab, et kõik uuringus kasutatavad algandmed hävitatakse konkreetseks tähtajaks, sh pseudonüümimise koodivõti. Mis on koodivõtme püsiva säilitamise õiguslik alus ja eesmärk?

6. Taotluse punktis 11 toote välja, et andmesubjekte ei teavitata isikuandmete töötlemisest personaalselt. Palun selgitage, mis takistab personaalset teavitamist, arvestades, et tegemist ei ole ülemäära suure arvu andmesubjektidega (umbes 400 noort) ning nende kontaktandmed on Lõuna-Eesti riigigümnaasiumitel suure tõenäosusega kandideerimisprotsessist veel olemas. Palun tooge ka välja, millisele IKÜM art 14 lg 5 erandile tuginete andmesubjektide teavitama jätmisel.

Palun taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning selgitused ja täpsustused taotlusvormile sisse viia esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **26.11.2025**. Muudatused palun algtekstist eristada. Vastus palun saata aadressile info@aki.ee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hannamari Bachmann
jurist
peadirektori volitusel

---

¹ IKÜM põhjenduspunkt 36.